

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/20/2020
Identifikačné číslo spisu: 7110010382
Dátum vydania rozhodnutia: 16.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7110010382.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martíny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvinenej A. D. pre pokračovací trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z., na neverejnom zasadnutí konanom 16. marca 2022 v Bratislave, o dovolaní obvinenej A. D. proti rozsudku Okresného súdu Košice I, z 5. novembra 2018, sp. zn. 6T/29/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 12. novembra 2019, sp. zn. 6To/62/2019

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvinenej A. D. s a o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Košice I (ďalej aj len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) rozhodol rozsudkom z 5. novembra 2018, sp. zn. 6T/29/2010 tak, že obvinenú A. D. (ďalej aj len „obvinená“) nar. 30. mája 1959 v A., trvale bytom A. č. XXX, okres D.-F., uznal za vinnú z pokračovacieho trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. (ďalej aj len „Trestný zákon“), ktorého sa dopustila na tom skutkovom základe, že:

ako administratívny pracovník finančnej učtárne spoločnosti X. K. so sídlom na ul. Z. č. X v D., ktorá mala na starosti vedenie pokladne a úhradu faktúr,

1.) dňa 28. apríla 2001 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 264 č. 2501 pre spoločnosť C. na sumu 8.499,60,- Sk, uvedenú sumu vybrala z pokladne, pričom predmetný pokladničný doklad aj zaúčtovala, bez toho aby uvedenú sumu prevzala zodpovedná osoba za uvedenú organizáciu a peniaze si ponechala pre svoju osobnú potrebu,

2.) dňa 27. novembra 2002 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 793 ako úhradu faktúry č. 19711 pre spoločnosť A. na sumu 60.540,- Sk, uvedenú sumu vybrala z pokladne, pričom predmetný pokladničný doklad aj zaúčtovala, bez toho aby uvedenú sumu prevzala zodpovedná osoba za uvedenú organizáciu a peniaze si ponechala pre svoju osobnú potrebu a následne aj dňa 25. februára 2003 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 01031 ako úhradu na totožnú faktúru č. 19711 pre

spoločnosť A. opäť na sumu 60.540,- Sk a úhrada faktúry bola vykonaná spol. X. až poštovou poukážkou dňa 13. marca 2003,

3.) dňa 20. decembra 2002 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 840 ako úhradu faktúry č. 324/02 pre spoločnosť G., s. r. o. G. na sumu 139.782,50,- Sk, ako doplatok faktúry, z ktorej bola uhradená iba suma 32.150,- Sk dňa 30. decembra 2002 uvedenú sumu vybrala z pokladne, pričom predmetný pokladničný doklad aj zaúčtovala, bez toho aby uvedenú sumu prevzala zodpovedná osoba za uvedenú organizáciu a peniaze si ponechala pre osobnú potrebu a úhrada faktúry bola vykonaná spol. X. G., s.r.o. G. následne za účet vedený v L. a. s. dňa 10. februára 2003. Spoločnosť G., s. r. o. G. následne za faktúru č. 1042003 zaúčtovala v účtovnej knihe č. 33032 úhradu faktúry v sume 84.820,- Sk, aj tieto peniaze vybrala z pokladne a ponechala si ich pre svoju osobnú potrebu a úhrada faktúry bola vykonaná spoločnosťou X. až dňa 29. júla 2003 bankovým prevodom z účtu spoločnosti X.,

4.) dňa 31. januára 2003 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 061 na účel platby „clo“ na sumu 70.000,- Sk na osobu P. G., ktorý vykonával v spoločnosti X. K. funkciu colného deklaranta, ktorý VPD 031 nepodpísal, ani peniaze neprevzal, pričom predmetný pokladničný doklad aj zaúčtovala a peniaze si ponechala pre svoju osobnú potrebu,

5.) dňa 5. februára 2003 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 947 ako úhradu faktúry č. 4503046 pre spoločnosť B., a. s. pobočka D. na sumu 42.629,50,- Sk, uvedenú sumu vybrala z pokladne, ponechala pre svoju osobnú potrebu a až dňa 21. februára 2003 uhradila bankovým prevodom z účtu spoločnosti X. K. sumu 25.000,- Sk a dňa 31. marca 2003 sumu 42.629,50 Sk,

6.) dňa 25. februára 2003 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 01032 ako úhradu faktúry č. 5510078105 pre spoločnosť G. I. s. r. o. na sumu 150.416,- Sk, uvedenú sumu vybrala z pokladne, pričom predmetný pokladničný doklad aj zaúčtovala, bez toho aby uvedenú sumu prevzala zodpovedná osoba za uvedenú organizáciu a peniaze si ponechala pre svoju osobnú potrebu a úhrada faktúry bola vykonaná spol. X. K. až bankovým prevodom cez účet vedený v J. I. a. s. 18. júna 2003,

7.) dňa 7. marca 2003 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 911 ako úhradu faktúry č. 1000003003 pre spoločnosť F. D. na sumu 22.632,- Sk, uvedenú sumu vybrala z pokladne a ponechala si pre svoju osobnú potrebu,

8.) dňa 10. marca 2003 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 959 pre osobu technického námestníka Z. B. na sumu 14.707,40,- Sk, pričom tento finančnú hotovosť neprebral a VPD nepodpísal, ale obž. A. D. uvedenú sumu vybrala z pokladne, pričom predmetný pokladničný doklad aj zaúčtovala, bez toho aby uvedenú sumu prevzala zodpovedná osoba za uvedenú organizáciu a peniaze si ponechala pre svoju osobnú potrebu,

9.) dňa 8. mája 2003 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 1046 ako zálohovú platbu pre S., a. s. na sumu 40.000,- Sk ako zálohovú platbu, uvedenú sumu vybrala z pokladne, pričom predmetný pokladničný doklad aj zaúčtovala, bez toho aby uvedenú sumu prevzala zodpovedná osoba za uvedenú organizáciu a peniaze si ponechala pre osobnú potrebu,

10.) dňa 12. mája 2003 zaúčtovala v účtovnej knihe č. 33032 ako úhradu faktúry č. 90056178 pre spoločnosť M. S. v sume 225.846,- Sk, túto hotovosť si z pokladne vybrala a ponechala si pre svoju osobnú potrebu a skutočná úhrada bola vykonaná bankovým prevodom spoločnosťou X. K. až dňa 21. mája 2003 a dňa 31. januára 2003 zaúčtovala v účtovnej knihe č. 33033 ako úhradu faktúry č. 90054422 pre spoločnosť M. S. v sume 62.925,70,- Sk, túto hotovosť si z pokladne vybrala a ponechala si pre svoju vlastnú potrebu a skutočná úhrada bola vykonaná bankovým prevodom spoločnosťou X. K. až dňa 19. februára 2003,

11.) dňa 12. mája 2003 zaúčtovala v účtovnej knihe č. 33032 akú úhradu faktúry č. 1301468 pre spoločnosť I. D. v sume 38.400,- Sk, túto hotovosť si z pokladne vybrala a ponechala si pre svoju

vlastnú potrebu,

12.) dňa 18. mája 2003 zaúčtovala v účtovnej knihe č. 33033 ako úhrada faktúry č. 0090305772 pre spoločnosť D. K. v sume 200.000,- Sk a následne na tú istú faktúru dňa 21. mája 2003 v pokladničnej knihe č. 33034 zaúčtovala sumu 184.480,- Sk, pričom faktúra bola spoločnosťou D. K. vystavená až dňa 26. mája 2003, pričom peniaze vo výške celkom 384.480,- Sk spoločnosťou X. K. až dňa 22. júla 2003,

13.) dňa 28. mája 2003 vystavila výdavkový pokladničný doklad č. 01041 ako úhradu faktúry č. 2300670 pre spoločnosť K. J., a. s. D. na sumu 172.739,- Sk uvedenú sumu vybrala z pokladne, ponechala si ju až do 20. júna 2003, kedy bezhotovostným spôsobom prostredníctvom peňažného ústavu spoločnosti X. K. uhradila sumu 160.163,- Sk na účet K. J., a. s. D. a ponechala si pre svoju osobnú potrebu sumu 12.576,- Sk,

14.) dňa 30. augusta 2003 zaúčtovala v účtovnej knihe č. 33075 ako úhradu faktúry č. 5510063815 pre spoločnosť G. I. v sume 90.405,- Sk, túto hotovosť si z pokladne vybrala a ponechala si pre svoju vlastnú potrebu, pričom skutočná úhrada bola vykonaná bankovým prevodom spoločnosťou X. K. až dňa 17. októbra 2003,

čím takto svojím konaním spôsobila X. K. D. celkovo škodu vo výške 1.042.914,16,- Sk, t. j. 34.618,- €.

Za to bol obvinenej uložený podľa § 248 ods. 4, § 36 písm. 1), § 33 písm. g), § 40 ods. 4 písm. c) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Súd podľa § 58 ods. 1 písm. a), § 59 ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku obvinenej výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 16 (šestnásť) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku, súd poškodenú stranu spoločnosť X., K. D., so sídlom D., I. XX (ďalej aj len „poškodený“) s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný sporový proces.

Na podklade podaného odvolania, ktoré podala obvinená proti výroku o vine aj proti výroku o treste, rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej aj len „odvolací súd“), rozsudkom z 12. novembra 2019, sp. zn. 6To/62/2019 tak, že postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a zároveň rozhodol vo veci sám tak, že podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, obvinenej podľa § 248 ods. 4 Trestného zákona v znení zákona č. 183/1999 Z. z. s použitím § 40 ods. 1 Trestného zákona v znení zákona č. 183/1999 Z. z. v spojení s článkom 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11 uložil trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) mesiacov, výkon ktorého podľa § 58 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v znení zákona č. 183/1999 Z. z. podmienene odložil a podľa § 59 ods. 1 Trestného zákona v znení zákona č. 183/1999 Z. z. určil skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov. V ďalšej časti odvolanie obvinenej podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Podaním zo 14. februára 2020 obvinená, prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Adriany Krajníkovej, podala dovolanie proti rozhodnutiu okresného súdu, ako aj proti rozhodnutiu krajského súdu, ako súdu odvolacieho. Dovolanie bolo podané na základe dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku teda, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, a že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V úvode dovolania obvinená ozrejmla skutok, ktorý sa jej kládol za vinu. Uviedla, že do konania boli

pribraté znalkyne Ing. A. B. a Doc. Ing. W. I., PhD., ktoré boli pribraté pre účely dokazovania výšky škody. Aj napriek tomu, že závery predmetných znaleckých posudkov sú totožné, sudy vychádzali iba z posudku Doc. Ing. W. I., PhD. Na určenie výšky škody boli predložené ako dôkazy pokladničné doklady a pokladničná kniha. Tieto však podľa obvinenej obsahovali viditeľné neúplné alebo pozmenené prepisované, mazané a inak nezákonne upravované účtovné údaje, čo je konštatované aj v závere znaleckého posudku Doc. Ing. W. I., PhD. Pričom uvedené dôkazy boli predložené iba vo fotokópiách bez ich ďalšieho verifikovania s originálom. Uznanie viny bolo podľa obvinenej založené na fotokópiách dokladov, ktoré boli vo svojom obsahu, postupoch účtovania, v zjavnom rozpore so Zákonom o účtovníctve. Znalecké dokazovanie potvrdilo, že vzhľadom k tomu nie je možné určiť výšku škody a taktiež potvrdili, že za tento stav si je poškodený zodpovedný sám. Ďalej uviedla, že za účelom dokazovania v otázke subjektu skutku boli v konaní vypočutí svedkovia poškodeného, ktorí potvrdili, že titulom výkonu funkcie pokladníčky nakladala obvinená s hotovosťou.

Ďalej poukázala, že jej prehlásením, zo dňa 4. februára 2011 (č. l. 1641) celé trestné konanie sa vykonalo v jej neprítomnosti, za účasti jej obhajkyne, a to na základe prehlásenia, v ktorom, cit. „...žiadam, aby sa celé trestné konanie, až do jeho právoplatného skončenia, vykonalo v mojej neprítomnosti a za účasti mojej obhajkyne JUDr. Adriany Krajníkovej." Obvinená uviedla výpočet rozhodnutí, ktoré boli vydané počas celej doby 16 rokov trvajúceho trestného konania, pričom skutkový a právny stav sa počas toho nezmenil.

1) Rozsudkom Okresného súdu Košice I, zo dňa 3. júla 2006, sp. zn. 4T/75/2005, bola odsúdená pre spomínaný trestný čin. Poškodená strana bola z dôvodu rôznych výšok škôd, odkázaná na občiansko-právne konanie. Obvinená mala za to, že bola odsúdená bez toho, aby súd bez pochyb preukázal výšku škody.

2) Uznesením Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 17. januára 2007, sp. zn. 6To/127/2006, bol zrušený prvostupňový rozsudok a vec bola vrátená na nové konanie. Odvolací súd osobitne poukázal na potrebu zákonných dôkazov v konaní (str. 4, druhý odsek zhora), na znalkyňou vyslovenú nezrovnalosť o účtovných záveroch poškodeného už v dobe r. 2001-2002, teda dobe predchádzajúcej pred prejednávateľným skutkom (str. 5, tretí odsek zhora), čo je právne podstatné pre výpočty pre skutok samotný, na nedostatok dôkazov, ktoré sú iba vo fotokópiách, bez ich verifikácie s originálmi (str. 5, posledný odsek), pre ktoré vady v závere uložil o. i. povinnosť- zabezpečiť do ďalšieho konania originály príslušných účtovných dôkazov, pokladničnú knihu, záznamy z inventúr za r. 2002, 2003, a pribrať nového znalca na určenie výšky škody (str. 8, bod bod 2/a, b, e, str. 9, bod 4). Za účelom nového dokazovania o výške škody pribratá do konania znalkyňa Doc. Ing. W. I., PhD.

3) Rozsudkom Okresného súdu Košice I, zo dňa 11. apríla 2013, sp. zn. 6T 29/2010 bola obvinená oslobodená spod obžaloby, pretože ani po doplnenom dokazovaní nebolo preukázané, že skutok sa stal. Novým znaleckým dokazovaním znalkyňou Doc. Ing. W. I., PhD. bolo zistené, že v danej veci nie je možné stanoviť výšku škody, s poukazom na nezákonnosť namietaných účtovných dôkazov a účtovných postupov, kde je sporný už predchádzajúci stav pred skutkom, a ktoré účtovné dôkazy jednak nie sú v origináloch, a súčasne sú v rozpore so Zákonom o účtovníctve. Súd mal bez akýchkoľvek pochybností za preukázané, že v účtovných záznamoch poškodeného dochádzalo k manipuláciám, čo mu okrem znalkyne (dvoch znalkyň) potvrdili aj samotné zamestnankyne poškodeného, a to priamo účtovníčky poškodeného, p. M. a B. K otázke inventúr bolo preukázané, že tieto neboli vykonané zákonným spôsobom, nakoľko na nich obvinená nebola prizvaná, a tiež ich výsledkom bola iná suma, a to vo výške 56 245,06 Sk, nie tá, ktorá je predmetom tohto trestného konania, vo výške 1 042 914,16 Sk (na čo poukazuje aj v písomných podaniach, osobitne v podaní, zo dňa 17.5.2017).

4) Uznesením Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 14. mája 2014, sp. zn. 6To 19/2014, bol na podklade odvolania prokurátora zrušený oslobodzujúci rozsudok a vec vrátená prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie. V nadväznosti na dôvod zrušenia predmetného rozhodnutia citovala ustanovenie § 317 ods. 1 Trestného poriadku, k čomu dodala, že zásadným spôsobom bolo porušené jej právo na obhajobu, s poukazom na ten stupeň závažnosti, že by bol spôsobilý podania dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Pričom samotnú skutočnosť, že odvolací súd na podklade odvolania prokurátora (proti oslobodzujúcemu rozsudku) vzhliadol porušenie práva na obhajobu u oslobodeného

subjektu, považovala obvinená ako zásadné porušenie jej práva na obhajobu. Odvolací súd však porušenie práva na obhajobu u obvinenej vzhliadol v tom, že aj keď požiadala (podľa neho), aby sa hlavné pojednávanie vykonalo v jej neprítomnosti (tu dala do pozornosti otázku jednotného čísla, teda jedného hlavného pojednávania), podľa obvinenej bolo povinnosťou súdu prvého stupňa ju počnúc ďalšími hlavnými pojednávaniami, ktoré boli vykonané po tom, na ktoré bola predvolaná, dňa 7. novembra 2011, predvolať aj na ostatné, čo síce nebola, ale voči tejto skutočnosti sa formou napadnutia meritórneho rozhodnutia nebránila. Poukazovala na to, že v hore označenom prehlásení nežiadala, aby sa hlavné pojednávanie - akoby nejaké následne ďalšie, po tom, na ktorom bola dňa 7. novembra 2011 prítomná, malo vykonať v jej neprítomnosti, a teda na ostatné, keďže na nich nebola predvolaná, neboli splnené podmienky konania v jej neprítomnosti, ale žiadala, aby sa všetky hlavné pojednávania, teda, aby sa „ celé trestné konanie, až do jeho právoplatného skončenia, vykonalo v jej neprítomnosti a za účasti jej obhajkyne JUDr. Adriany Krajníkovej. Za týchto okolností, kedy jej obhajkyňa bola riadne predvolávaná, a prítomná v konaní, a procesne odborne aj aktívna v jej prospech, nedošlo k žiadnemu, a už vôbec nie zásadnému porušeniu jej práva na obhajobu, keďže výsledkom tohto konania bolo jej oslobodenie. Za týchto okolností, kedy sa navyše ani nemusela zdržiavať v mieste doručovania písomnosti, ani nemala povinnosť označiť miesto aktuálneho pobytu, za účelom doručenia predvolania (nakoľko mala obhajkyňu a požiadala konať do právoplatného skončenia veci v jej neprítomnosti, a za jeho účasti), ani neprichádzalo do úvahy jej predvolanie, pretože predvolanie ako také nesie so sebou následky nedostavenia sa, spojené so sankciami, pričom ospravedlňovanie neúčasti, za stavu zadeklarovanej vôle o vykonanie celého trestného konania v jej neprítomnosti, je právne irelevantné a vnášajúce zmätenosť do procesu konania. Mala za to, že jej svojprávne vyslovená vôľa vykonať trestné konanie v jej neprítomnosti bola bez pochyb vyjadrená vopred a na účely celého konania, až do jeho právoplatného skončenia, a teda nebolo právne dôvodné ju osobitne predvolávať. Pričom uviedla, že voči predmetnému oslobodzujúcemu rozsudku sa neodvolala, ani inak nenamietla vykonanie tohto trestného konania s jej súhlasom v jej neprítomnosti, ale bez doručenia jej predvolania. Ide o antagonizmus, ktorý je bez opory v právnej logike a zákone. Je zrejmé, že ona túto „vadu“ konania nenamietla, nebola predmetom odvolania ani prokurátora, ani jeho inej námietky, a bol to iba odvolací súd, ktorý túto „zásadnú vadu konania“ zhlíadol. Prítom zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu podľa 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, na čo sa odvoláva pri jej vytknutí, a teda dôvod zrušenia tohto oslobodzujúceho rozsudku, sa rozumie aj také pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného, čiže musí ísť o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť (Rozsudok Najvyššieho súdu SR, zo dňa 26. septembra 2017, sp. zn. 4Tdo/82/2015). S poukazom na tento konkrétny prípad je zrejmé, že za stavu oslobodenia spod obžaloby, za situácie jej žiadanej neprítomnosti v celom trestnom konaní do jeho právoplatného skončenia, a za prítomnosti jej obhajkyne, ktorej aktívne odborné vykonávanie právnych úkonov v prospech mojej procesnej obrany dospelo do jej oslobodenia, sa nepredvolávanie obvinenej na hlavné pojednávania objektívne nemôže javiť ako jej negatívne postavenie v konaní, ktoré jej kardinálnym spôsobom zasiahlo do možnosti brániť sa. Veď výsledkom bolo jej ubránenie sa, teda zrušenie oslobodzujúceho rozsudku z dôvodu zásadného porušenia práva na obhajobu je v zjavnom rozpore s citovaným záverom najvyššieho súdu, ako aj zákonom a Ústavou SR. Predmetné uznesenie odvolacieho súdu bolo zjavne účelové, so zámerom zrušiť oslobodzujúci rozsudok. Odvolací súd dal tak v rozpore aj so zásadou hospodárnosti konania (ktoré je vzhľadom k ex offo obhajobe na úkor štátu), zopakovať takmer celé dokazovanie, čím došlo aj k zbytočným nákladom a prietahu v konaní a práve tu došlo podľa obvinenej aj k porušeniu jej práv na obhajobu, a práv chránených podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

5) Rozsudkom Okresného súdu Košice I, zo dňa 18. mája 2017, sp. zn. 6T 29/2010 bola obvinená znova oslobodená spod obžaloby, pretože aj po splnení požiadavky odvolacieho súdu o jej predvolaní na hlavné pojednávania, ani po zopakovaní úkonov nebolo preukázané, že skutok sa stal. Skutkový a

právny stav bol rovnaký počas celého trestného stíhania, počnúc od vznesenia obvinenia, do právoplatného skončenia veci.

6) Uznesením Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 29. marca 2018, sp. zn. 6To 92/2017, bol titulom odvolania prokurátora zrušený citovaný oslobodzujúci rozsudok, a vec vrátená súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie, ktorý dôvod zrušenia spočíval v predčasnosti rozsudku súdu prvého stupňa, z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Odvolací súd osobitne poukázal na zásadu vykonania spravodlivého procesu, a preto za účelom bezpochybného preukázania stavu veci o. i. nariadil (zjavne k otázke výšky škody) vykonať dôkazy zákonným spôsobom, a osobný výsluch znalkyne Doc. Ing. W. I., PhD.

7) Rozsudkom Okresného súdu Košice I, zo dňa 5. novembra 2018, sp. zn. 6T/29/2010 bola po doplnenom dokazovaní o výsluch znalkyne uznaná obvinená vinnou pre skutok citovaný vo výroku rozsudku. To za stavu, že znalkyňa osobne pred súdom potvrdila záver svojho znaleckého dokazovania, že nie je možné určiť výšky škody, s poukazom na právne závažné nedostatky posudzovaných účtovných dôkazov, ktorá zodpovednosť je na strane poškodeného. K tomu obvinená dodala, že súd v napadnutom rozsudku uviedol, že obvinená je zo spáchaných skutkov usvedčovaná výpoveďou svedkov, znaleckým posudkom, ako aj celkovou radou listinných dôkazov. To napriek tomu, že v ďalšej časti konštatuje, že súd vypočul znalkyňu Ing. W. I. PhD, ktorá na hlavnom pojednávaní uviedla, že nie je možné jednoznačne stanoviť výšku škody, ktorú svojím konaním obvinená vo funkcii pokladníčky spôsobila X. K. D..

Na tomto podklade súd prvého stupňa ďalej uvádza (str. 16, druhý odsek zhora), že podrobne sa venoval jednotlivým dôkazom, ktoré boli predmetom znaleckého skúmania, pričom bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že v týchto záznamoch došlo k nezákonným postupom, ktoré skresľovali účtovné údaje (za čo je zodpovedný poškodený).

Napriek tomu, že súd prvého stupňa zistil nezákonnosť účtovných dôkazov a vedenia účtovníctva poškodeného, ktorá zodpovednosť bola na jeho strane, teda zhladol nepoužiteľnosť posudzovaných dôkazov pre účely trestného konania, čo zistil jednak vlastným posúdením týchto dôkazov, ako aj zo záveru odborne vysoko erudovanej znalkyne Doc. Ing. W. I., PhD. (ktorá tým potvrdila tiež totožný záver zistený už prvou znalkyňou, Ing. A. B.), a ktorú skutočnosť aj deklaroval do rozsudku, napriek tomuto konštatovaniu o nezákonnosti dôkazov, bola na ich podklade obvinená odsúdená.

Obvinená zdôraznila, že tomuto rozhodnutiu podala odvolanie, v ktorom poukazovala na právne podstatnú otázku a to, potrebu bezpochyby zistenú výšku škody, ktorá absentuje v celom konaní už 16 rokov, taktiež poukázala na rozpor výroku rozsudku o uznaní viny s vykonaným znaleckým dokazovaním, v zmysle ktorého škodu nie je možné určiť, a to pre absenciu zákonných účtovných dôkazov, čo prvostupňový súd akceptoval, ale súčasne obvinenú na podklade týchto nezákonných dôkazov odsúdil.

8) Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 12. novembra 2019, sp. zn. 6To 62/2019 (tu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu), bol zrušený výrok o treste, a tento bol určený v trvaní 10 mesiacov so skúšobným odkladom 12 mesiacov, a odvolanie obvinenej bolo zamietnuté. Odvolací súd v rozpore s vykonaným dokazovaním, a tiež v rozpore so záverom súdu prvého stupňa o potvrdení nezákonnosti účtovných dôkazov, vyslovil iný záver, než bol objektívne daný a zistený. Obvinená tvrdila, že spornou bola v konaní otázka výšky škody, odvolací súd sa však zamerl na dokazovanie svedkami, ktorí sa vyjadrovali k otázke subjektu, teda k pracovnej náplni obvinenej, keďže tvrdili, že obvinená vykonávala prácu pokladníčky, bola podľa odvolacieho súdu vinnou. Týmto spôsobom v konaní trvajúcim 16 rokov, nebola nikdy určená výška škody, znalci a prvostupňový súd deklarovali, že škodu nie je možné určiť, obvinená bola odsúdená na podklade nezákonných dôkazov. Obvinená ďalej poukazovala na odôvodnenie odvolacieho súdu na strane 11, ktorý uvádzal: Výška škody v jednotlivých skutkoch vychádza z dôkazov vzťahujúcich sa ku každému z nich, pričom zodpovednosť odvolateľky za schodok vyplýva aj z obsahu iných súdnych rozhodnutí - Okresného súdu Košice-okolie, sp. zn. 16C/266/2003 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3Co/107/2016. Obvinená však mala za to, že výška škody k jednotlivým skutkom je tu právne nepodstatná otázka, nakoľko

škodou nie sú čiastkové pochybné účtovné operácie (samé osebe), navyiac zaúčtované do účtovníctva v stave a spôsobom, ktorý je v rozpore so Zákonom o účtovníctve, ale škodou je výsledný účtovný stav účtovnej jednotky, zistený zo zákonne vedených účtovných podkladov, až z ktorých potom možno vyvodíť pochybnosť tej-ktorej účtovnej operácie. Obvinená ďalej tvrdila, že súd jej vinu uznal na základe dokazovania nie v tomto konaní, ale v označenom civilnom konaní, ktoré dokazovanie riešilo inú právnu otázku, nie trestno-právnu otázku sprenevery (úmyselného trestného činu), k čomu sa tiež vyjadrila v podaní z 9. júna 2015. Obvinená poukazovala na závery znalkyne Doc. Ing. W. I., PhD, z hlavného pojednávania dňa 29. októbra 2018, kde okrem iného uviedla, že nie je možné jednoznačne určiť výšku škody, ktorú svojim konaním obvinená spôsobila. Taktiež uviedla, že organizácia X. K. D. nedodržaním ustanovení zákona o účtovníctve, nefunkčnou alebo nedôslednou kontrolnou činnosťou vedúcich pracovníkov a nedodržiavaním vlastných interných predpisov umožnila toto konanie.

Podľa názoru obvinenej je zjavné, že súd prvého stupňa s poukazom na znalecké dokazovanie Doc. Ing. W. I., PhD, deklaroval nezákonnosť posudzovaných účtovných dôkazov, a nemožnosť z nich určiť výšku škody, napriek čomu ju na ich podklade odsúdil, na rozdiel od čoho odvolací súd odmietol závery menovanej znalkyne a jej vinu uznal titulom dokazovania v civilnom konaní. Odvolací súd tak až v odvolacom konaní vyslovil prvýkrát argument nesprávnosti znaleckého dokazovania menovanou znalkyňou a argument dokazovania v civilnom konaní.

Odvolací súd v ďalšom poukázal na usvedčenie obvinenej svedkami, ktorí potvrdili jej pracovné zaradenie a popísali jej správanie. Táto skutočnosť je však vzhľadom k absencii zákonne určenej výšky škody právne irelevantná, a bez existencie škody je jej bližšie vyjadrovanie sa k tomu nepodstatné. Napriek tomu sa k danej problematike vyjadrila v konaní, a to tak, že vzhľadom k zmene jej denného pracovného času z 8 hodín na 4 hodiny, kedy už v posudzovanom čase jej agendu vykonávali aj iní zamestnanci, vrátane ich nakladania s účtovnými dokladmi a hotovosťou, nemala dosah na dokončenie všetkých začatých účtovných operácií a tak evidentne zo strany poškodeného dochádzalo k chaotickému spracovávaniu aj neúplných dokladov, ktoré mala obvinená ako pracovné podklady, avšak o ktorom ukončení, alebo neukončení operácií už nemusela mať vedomosť, pričom podstatné je to, že poškodený ju pred zaúčtovaním týchto pokladničných dokladov a operácií, ako ani žiadnych iných, nikdy neupozornil na nejaké nezrovnalosti a nikdy nežiadal žiadne vysvetlenie, či nápravu, iba z vecí je až následne zrejmé, že sám účtoval chaoticky. Obvinená považovala konštatovanie odvolacieho súdu, že svedkovia preukázali, že s pokladňou narábala iba ona, taktiež, že iba ona mala od nej kľúče a pod. za právne irelevantné (a zároveň za dobu zmeneného pracovného času aj nesprávne), nakoľko toto konanie samo osebe nie je trestným a nie je dôkazom o výške škody, ktorá otázka je účtovnou otázkou. Mala za to, že sa odvolací súd nijako nevysporiadal s jej odvolacími námietkami, ktoré iba všeobecne označil ako obštrukčné. Napadnutým rozsudkom odvolací súd rozhodol iba titulom svedeckého preukázania subjektu skutku, pričom objektívnu stránku skutku, ani subjektívnu stránku skutku nepreukázal.

Nezákonnosť, na ktorú mal odvolací súd prihliadať zo zákona, obvinená vzhľadom na skutočnosť, že podľa obžaloby, ako aj podľa rozhodnutí prvostupňového súdu z 3. júla 2006, sp. zn. 4T/75/2005 a odvolacieho súdu zo 17. januára 2007, sp. zn. 6To/127/2006, bola stíhaná pre skutok sprenevery vymedzený v období od 1. januára 2003 až 3. júla 2003, pričom uvedenému obdobiu zodpovedalo aj znalecké dokazovanie, pričom nakoniec bola uznaná za vinnú pre skutok nielen za uvedené obdobie, ktoré bolo posudzované znaleckým skúmaním, ale aj v dňoch 28. apríla 2001 (podľa rozsudku prvostupňového súdu) a 28. apríla 2011 (podľa rozsudku odvolacieho súdu, čo bola podľa obvinenej zjavne chyba v písaní) v bode 1) výroku o uznaní viny, ako aj v ďalších bodoch výroku o uznaní viny, konkrétne k bodu 2., bodu 3.), bodu 14.) k obdobiu v uvedených bodoch nebolo vykonané znalecké skúmanie, pričom však niektoré podklady aj z tohto obdobia nad rámec 1. januára 2003 - 3. júla 2003, boli znalkyňou preverené, avšak výrok o uznaní viny s nimi nekorešponduje. V ďalšej časti sa obvinená vyjadrila ku skutkom, ktoré sa jej kladú za vinu, pričom prioritne poukazovala na formálnu, ako aj obsahovú pochybnosť výdavkových pokladničných dokladov uvedených v jednotlivých skutkoch.

Konajúce súdy, podľa jej názoru, iba formálne z obžaloby prevzali jednotlivé skutkové okolnosti, ktoré svojvoľne, bez zákonného dokazovania včlenili do výroku o uznaní viny. Celý výrok o uznaní viny je tak

bez opory v zákone a skutočne vykonanom dokazovaní. Navyše nie je zjavné, kedy sa skutok sprenevery mal stať, zjavné sú iba skutočnosti, kedy vykonala relevantné účtovné operácie. V napadnutých rozhodnutiach absentuje určenie dátumu, alebo obdobia, kedy sa trestný čin stal, pretože deklarované dátumy nie sú dátumami protiprávneho konania.

Poukazovala tiež na to, že v zmysle napadnutých rozsudkov bola odsúdená pre vymedzenú škodu vo výške 1 042 914,16 Sk, t. j. 34 618,- Eur, ktorý prepočet Slovenskej koruny do meny Euro je tu uvedený v rozpore so zákonom. V zmysle zákona č. 659/2007 Z. z. je úradne správny prepočet sumy 1 042 914,16 Sk na hodnotu 34 618,41 Eur. Z napadnutých rozsudkov vyplýva arbitrárnosť, nedovolené účelové modifikovanie skutkového stavu, neprejednanie veci v jej skutočnom obsahu, a zjavná zaujatosť na jej odsúdení a účelovom vydaní rozhodnutia v prospech poškodeného.

V závere svojho podania obvinená konštatovala, že bola uznaná za vinnú napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa z 5. novembra 2018, na podklade nezákonných účtovných dôkazov, ktorých nezákonnosť súd deklaroval bez akýchkoľvek pochybností preukázaným poukazom na ním akceptované znalecké dokazovanie Doc. Ing. W. I., PhD, ako aj nepochybným preukázaním nezákonných pozmeňovaní a zásahov do účtovných dokladov, potvrdených samotnou účtovníčkou poškodeného.

Napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu, zo dňa 12. novembra 2019 bolo odvolanie čo do uznania viny zamietnuté, s poukazom na nesprávnosť znaleckého dokazovania Doc. Ing. W. I., PhD., a s poukazom na preukázanie objektívnej stránky skutku dokazovaním v civilnom konaní a tiež usvedčením osoby páchatel'a skutku. Tvrdila, že napadnuté rozsudky ju uznali vinnou pre konanie aj mimo doby vykonaného znaleckého dokazovania a na podklade súdom fabulovaného skutkového stavu, v rozpore s posudzovanými dôkazmi. Súčasne tiež, že prejedávaná suma v slovenských korunách je stanovená v rozpore so zákonom. Postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu zásady dvojinstančnosti konania a zásadným spôsobom bolo porušené jej právo na obhajobu, pričom oba sudy uznali jej vinu na účtovne nepoužiteľných - nezákonných dôkazoch. Sudy si podľa jej názoru samé vytvorili, alebo dotvorili skutkový stav veci, čím všetkým porušil aj jej právo zaručené podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Osobitne dovolateľka poukázala na čl. 2 ods. 2 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorých má zaručené právo na prejednanie veci zákonným spôsobom, pričom len zákon ustanovuje, ktoré konanie je trestným činom. Zákon ustanovil, že základným znakom skutkovej podstaty (objektívna stránka skutku) sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. c) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, je spôsobená škoda. Škoda musí byť zjavná bez pochyb a musí byť preukázaná v tomto konaní. Znalecké dokazovanie dvoma znalcami deklarovalo, ale dokladajú to aj účtovné dôkazy a poškodeným vedené účtovníctvo samotné, ktoré sú v konflikte so Zákonom o účtovníctve, že škodu na ich podklade nemožno objektívne vyčísliť. Sudy v rozpore s povinnosťou podľa citovaných článkov ústavy, kde len zákon stanoví čo je trestný čin, rozhodli svojvoľne bez toho, aby výška škody bola určená zákonným spôsobom.

Podmienkou naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty posudzovaného trestného činu v základnej skutkovej podstate je vznik škody, preto aj úmysel páchatel'a musí k spôsobeniu škody smerovať. Škoda musí byť preukázaná správne a bez akýchkoľvek pochybností, čo sa v tomto konaní nepodarilo ani len určiť, nieto ešte preukázať, vrátane absencie preukázania úmyslu, ktorá táto stránka nebola ani len prejednávaná. Napriek uvedenému a v rozpore s citovanými ústavnými princípmi, sudy ju podľa jej názoru svojvoľne uznali vinnou, navyše každý titulom iného dokazovania a teda iného dôvodu, dokonca odvolacím súdom podľa dokazovania v civilnom konaní. To všetko po 16 rokoch trestného stíhania, ktorý takýto záver, bez preukázania objektívnej stránky skutku, vrátane tiež úmyslu, bol konštatovaný už v prvom odsudzujúcom rozsudku, zo dňa 3. júla 2006. Nezákonnosť dôkazov založených v tomto konaní vyplýva nielen zo znaleckého dokazovania z odboru ekonomiky, dokonca dvoma odborne erudovanými znalkyňami, ale tiež priamo zo zákona, a to objektívnym konfrontovaním posudzovaných účtovných dôkazov priamo so Zákonom o účtovníctve, a tiež samými so sebou, kde pre ich obsahovú chaotickosť nie je možné ani vzájomné konfrontovanie účtovnej knihy s pokladničnými dokladmi (čo nebolo podľa obvinenej jej chybou, ale chybou osoby, ktorá zaúčtovala takéto doklady do účtovníctva, a

o ktorých nezrovnalostiach obvinená nikdy nemala vedomosť. Obe napadnuté rozhodnutia, ktoré vinu a trestnú zodpovednosť obvinenej založili na objektívne nezákonných a obsahovo zjavne sporných dôkazoch, navyše s fabulovanými skutočnosťami v jednotlivých bodoch výroku o uznaní viny (l./ - 14./), a odvolací súd aj na dôkazoch vykonaných v civilnom konaní, kde jeho argumenty o nesprávnosti záverov znaleckého dokazovania v tomto trestnom konaní (naviac bez akéhokoľvek odôvodnenia tejto nesprávnosti), o relevantnosti dokazovania objektívnej stránky skutku v civilnom konaní, ako aj argument preukázania objektívnej stránky tiež poukazom na usvedčenie subjektu skutku, boli tu použité prvýkrát, sú v zjavnom rozpore so zákonom a Ústavou SR.

Listom z 20. marca 2020 sa k dovolaniu vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej aj len „prokurátor“). Potom čo ozrejmil výroky nižšie konajúcich súdov, ako aj námietky vyplývajúce z dovolania, konštatoval, že dovolanie obvinenej považuje za nedôvodné, nakoľko výsledky vykonaného dokazovania v rámci súdneho konania dostatočne odôvodňovali rozhodnutie súdu o uznaní viny a uložení trestu, najmä s poukazom na znalecký posudok Ing. A. B., v ktorom skonštatovala, že aj napriek nedostatkom vo vedení účtovníctva za uvedené schodky v celkovej sume 1.042.914,-Sk je zodpovedná obvinená, pričom výška spôsobenej škody je zhodná so závermi znalecko-audítorskeho posudku Ing. A. G. a Ing. K. S., z ktorého záverov vyplýva, že schodok vznikol na základe fiktívneho účtovania pri vystavovaní fiktívnych dokladov zo strany obvinenej. Taktiež bolo zistené, že obvinená vyberala z pokladne finančnú hotovosť, aby uhradila faktúry, ktoré však neuhradila a finančné prostriedky použila pre vlastnú potrebu, kde výdaje z pokladne v skutkoch 1 až 14 boli potvrdené listinnými dôkazmi (výpis z účtu, pokladničná kniha, pokladničné doklady) a výpoveďami svedkov. Zároveň bolo, podľa názoru prokurátora, nutné poukázať na to, že obvinená svoj dlh voči poškodenej spoločnosti uznala a spôsobenú škodu už začala postupne splácať. Obvinená bola zaviazaná k úhrade spôsobenej škody vo výške 34.618,41 Eur aj rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie, sp. zn. 16C/266/2005. Nesprávne právne posúdenie zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré namieta obvinená v dovolaní, považoval prokurátor za nedôvodné. Mal za to, že s týmito okolnosťami sa podrobne zaoberal tak prvostupňový súd, ako aj odvolací súd. Odvolací súd v konaní o odvolaní obvinenej nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa, kedy tiež konštatoval, že obvinená bola zo spáchania trestnej činnosti usvedčená procesne správne zabezpečenými a vykonanými dôkazmi, a to za aktívnej účasti obhajkyne obvinenej. Obvinená mala svojho obhajcu, ktorý tak v súlade so svojimi povinnosťami má obvinenej poskytovať potrebnú právnu pomoc (§ 44 ods. 1 Trestného poriadku) aj výkladom ustanovení zákona. Prokurátor v závere zdôraznil, že Krajský súd v Košiciach pri rozhodnutí o vine a uložení trestu nepochybil a trest uložený obvinenej považuje za zákonný a primeraný, pričom sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku.

S poukazom na uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd SR dovolanie obvinenej na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pre nesplnenie dôvodov na jeho podanie, podľa § 371 Trestného poriadku odmietol.

K vyjadreniu prokurátora sa podaním zo 16. apríla 2020 vyjadrila obvinená prostredníctvom svojej obhajkyne, pričom uviedla, že obsahom vyjadrenia prokurátora nie sú žiadne vecné argumenty k dovolaniu, iba reprodukované závery napadnutých rozhodnutí. Na základe uvedeného nemala obvinená k predmetnému vyjadreniu žiaden argument, avšak poukázala na to, že zotráva na svojom pôvodnom podaní.

Po predložení spisu na Najvyšší súd Slovenskej republiky, musel byť z dôvodu viacerých procesných pochybení vrátený ako predčasne predložený.

K dovolaniu obvinenej sa podaním, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené dňa 14. augusta 2020 vyjadril aj poškodený. Dovolanie považuje za nedôvodné, pretože v priebehu konania bolo vykonané dostatočné množstvo dôkazov, ktoré jednoznačne preukázali vinu obvinenej. Stotožnil sa s rozhodnutiami konajúcich súdov, pričom podotkol, že nikto iný nemal možnosť disponovať účtovnými dokladmi, len obvinená. Obvinená sa bráni najmä tým, že poukazuje na nezákonné dôkazy vo vzťahu k

vedeniu účtovných dokladov, resp. ich prepisovaniu atď., avšak práve a len konaním obvinenej, ako bývalej zamestnankyne poškodeného došlo k stavu, že niektoré účtovné doklady boli prepisované alebo pozmeňované, čím sama „zahladzovala“ dôkazy, pričom je nepopierateľné, že došlo k sprenevere finančných prostriedkov zo strany obvinenej na škodu poškodeného, teda obvinená sa trestného činu dopustila. Obranu obvinenej poškodený považoval za výlučne účelovú. Taktiež poukázal na citáciu znalkyne I., kde sa uvádza, že umožnil takéto konanie (rozumej spreneveru finančných prostriedkov), čo znamená, že jednoznačne aj z tejto informácie je možné logicky vydedukovať, že k sprenevere zo strany obvinenej došlo. Je nutné uviesť, že podkladom pre závery o vine obvinenej preukazuje aj audit, ktorý poškodený nechal vykonať, a ktorého správa jednoznačne poukazuje na konanie obvinenej. Podotkol, že už aj civilné konanie bolo právoplatne ukončené, pričom súd zaviazal obvinenú na úhradu sumy, ktorá predstavuje škodu v trestnom konaní.

Poškodený v petite podania navrhol, aby dovolací súd na neverejnom zasadnutí dovolanie odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobami oprávnenými na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Primárne treba uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku.

Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný

dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd zistenú chybu podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu. (Primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

Postup obvinenej A. D., ktorá v úvode svojho podania taxatívne vymenovala dovolacie dôvody ktoré namieta, pričom v obsahu svojho podania, už vecne nepodradila svoje námietky pod konkrétny dovolací dôvod, je plne v súlade so zákonom.

Z obsahu dovolania obvinenej je zrejmé, že okrem iných dovolacích dôvodov namieta aj naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý je uplatniteľný v prípadoch, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Vo svetle daného dovolacieho dôvodu sa právo na obhajobu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii na uplatnenie obhajovacieho práva. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a následne aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011.

Pokiaľ obvinená namietala neprimeranú dĺžku trestného konania, ktoré trvalo 16 rokov, tak najvyšší súd konštatuje, že takáto dĺžka konania skutočne presahuje rámec štandardného trestného konania. Pričom tak, ako to konštatoval prvostupňový aj odvolací súd, neúmeraná dĺžka konania vznikla bez pričinenia obvinenej. Ako pomerne dôležité sa javí poukázať na to, že predmetnú dĺžku trestného konania spôsobili výlučne nižšie konajúce súdy. Keď právoplatnému rozhodnutiu v trestnej veci obvinenej predchádzalo sedem rozhodnutí súdov nižších stupňov. Ako dôležité sa javí zdôrazniť skutočnosť, že oba konajúce súdy majú na zreteli skutočnosť, že neprimeraná dĺžka konania vznikla ich pričinením, uvedené zohľadnili pri ukladaní trestu, teda pri ukladaní trestu súdy aplikovali zmierňovacie ustanovenie § 40 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. o mimoriadnom znížení trestu s prihliadnutím práve na neúmernú dĺžku konania.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj len „Dohovor“) v znení Protokolu č. 11, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejedaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu výrazne a neprimerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach je takou okolnosťou prípadu, ktorá môže odôvodniť pri ukladaní trestu použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia podľa § 40 ods. 1 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 (teraz § 39 ods. 1 Trestného zákona) a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom (pozri R 10/2011).

Obvinená namietala porušenie jej práva na obhajobu, ktoré malo spočívať v postupe odvolacieho súdu, ktorý uznesením zo 14. mája 2014, sp. zn. 6To/19/2014 zrušil oslobodzujúci rozsudok prvostupňového súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie, čím podľa jej názoru, došlo k zbytočným nákladom, kvôli opakovaniu takmer celého dokazovania a taktiež k zbytočným preťahom v konaní. K tomu najvyšší súd uvádza, že predmetná námietka je irelevantná okrem iného aj z dôvodu, že v danom prípade námietka smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré nie je konečné, nakoľko po tomto rozhodnutí krajského súdu nasledovali ďalšie štyri rozhodnutia, pričom dovolanie bolo práve podané proti posledným dvom právoplatným rozhodnutiam. Teda proti rozsudku Okresného Košice I z 5.

novembra 2018, sp. zn. 6T/29/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 12. novembra 2019, sp. zn. 6To/62/2019. Ak v predmetnej námietke obvinená vzhľadla porušenie práva na obhajobu spočívajúce v neúmerom predĺžení konania, potom najvyšší súd dáva do pozornosti, že predmetnou skutočnosťou, týkajúcou sa neúmerného predĺženia konania sa zaoberali konajúce súdy v zohľadnení pri ukladaní výšky trestu.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď bol dovolacím súdom zistený nesúlad so zákonom pri získavaní alebo vykonaní konkrétneho dôkazu. Nesúlad so zákonom musel byť vo vzťahu k dôkazu, na ktorom je rozhodnutie založené, teda dôkazu, ktorý výlučne alebo v rozhodujúcej miere ovplyvnil dovolaním napádané rozhodnutie v jeho podstate, podmienkou splnenia dôvodu dovolania je zásadný charakter zistenej protiprávnosti zodpovedajúcej vo vzťahu k dotknutému rozhodnutiu porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rovnako ako pri porušení práva na obhajobu podľa písmena c).

Okolnosť, že rozhodnutie je založené na namietanom dôkaze má vyplynúť z jeho odôvodnenia, pretože dovolací súd pri dovolaní podanom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku skutkové závery skôr konajúcich súdov neskúma.

Z uvedeného je teda zrejmé, že v rámci dovolaním iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, môže najvyšší súd preskúmavať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Obvinená založila predmetný dovolací dôvod na skutočnosti, že v rámci dokazovania boli zahrnuté pokladničné doklady a pokladničné knihy, ktoré boli viditeľne upravované pozmeňované, neúplné, mazané či dokonca prepisované. Poukázala aj na závery znaleckých posudkov Ing. A. B. a Doc. Ing. W. I., PhD., z ktorých vyplývalo, že predmetné účtovné dôkazy sú rozpore so Zákonom o účtovníctve. Rovnako tak aj prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (strana 16) zistil, že poškodený porušil zásady vedenia účtovníctva, evidenciu viedol nesprávne, neúplne, nepreukázateľne. Skutočnosť, že došlo k pozmeneniu záznamov, pokladničných listov, výdavkových dokladov potvrdili aj svedkyne J. M. a A. B. S takýmto tvrdením sa stotožňuje aj najvyšší súd. Najvyšší súd však v tejto súvislosti dáva do pozornosti ustanovenie § 119 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti. Je logickým záverom, že ak aj sú viaceré dôkazy v nesúlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, sama táto skutočnosť žiadnym spôsobom nespôsobuje ich nezákonnosť, neprípustnosť, či nepoužiteľnosť v trestnom konaní. Rovnako tak nie je možné konštatovať bez ďalšieho nezákonnosť dôkazu, ak nebol zabezpečený jeho originál, ale bola predložená jeho kópia.

Najvyšší súd uzatvára, že v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku, je obsiahnutá zásada voľného hodnotenia dôkazov ktorá ustanovuje, že orgány činné v trestnom konaní (ďalej aj len „OČTK“) a súd hodnotia jednotlivé dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, OČTK alebo niektorá zo strán. Inými slovami, iba OČTK a súdy majú právo v zmysle uvedenej zásady vyhodnotiť dôveryhodnosť, presvedčivosť konkrétneho účtovného dôkazu, ktorý bol pozmeňovaný, prepisovaný, resp. iným spôsobom upravovaný. Rovnakým spôsobom postupujú pri všetkých ostatných dôkazoch, aj pri tých, ktoré boli zabezpečené iba vo forme kópie. V

daných súvislostiach treba zdôrazniť, že obvinená svojimi dovolacími námietkami o nezákonnosti dôkazov fakticky výlučne namietala ich obsah a spôsob ich hodnotenia nižšími súdmi (a nie nezákonný spôsob ich vykonania), ktorým postupom nie je úspešne možné dovolávať sa vyslovenia porušenia zákona na základe dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018).

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd teda hodnotí zistený skutkový stav vyjadrený v takzvanej skutkovej vete v rámci konania o dovolaní, len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov. Správnosť a úplnosť skutkového stavu zisteného súdmi v pôvodnom konaní, ako to už bolo uvedené, dovolací súd však nesmie skúmať a meniť.

Obvinená vo svojom podaní namietala výšku škody, ktorá podľa nej nebola dostatočne preukázaná aj s prihliadnutím na nedokonalé účtovné doklady, ktoré boli vedené v rozpore so zákonom. Taktiež konštatovala, že súdy si svojvoľne určili výšku škody. V podstate mala za to, že nebola naplnená objektívna stránka trestného činu. Takto prezentovanú argumentáciu však najvyšší súd nemohol prevziať za svoju, keďže námietka týkajúca sa preukazovania výšky škody je námietkou skutkovou, čo zvyrazňuje okrem iného aj skutočnosť, že škodu ustálili súdy nižších stupňov a je obsiahnutá v skutkovej vete rozhodnutia. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať (výnimkou je v danom smere len dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku). Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. Nad rámec uvedeného najvyšší súd dodáva, že tvrdenie obvinenej o svojvoľnom určení výšky škody, sa nezakladá na pravde, nakoľko odvolací súd jasne na str. 11 rozhodnutia konštatoval, že škoda, ktorá bola ustálená v skutku, bola škoda minimálna, ktorú sa ako schodok podarilo preukázať.

Pokiaľ obvinená poukazovala na skutočnosť, že bola odsúdená pre škodu vo výške 1 042 914,16 Sk, čo je po prepočte do meny Euro 34 618,41 Eur a nie 34 618 Eur, ako je to uvedené v skutkovej vete, je potrebné konštatovať, že sa jedná o skutkovú námietku, ktorú najvyšší súd v rámci dovolacieho konania nemá právomoc preskúmať. K rozdielnej situácii by však mohlo za určitých okolností dôjsť v prípadoch, ak by chyba v konverzii meny alebo zaokrúhlenie takejto čiastky priamo spôsobila, resp. ovplyvnila zmenu právnej kvalifikácie, ktorá by bola na podklade takejto škody nesprávne právne kvalifikovaná. Z uvedeného je však zrejmé, že obvinená okrem konštatácie, že došlo k nesprávnej prepočtu meny vo výške 0,41 Eur, neuviedla v čom konkrétne došlo k porušeniu jej práv. Okrem už uvedeného, je potrebné zdôrazniť, že z vecného hľadiska predmetnú námietku nemožno podradiť pod žiaden dovolací dôvod.

Obvinená vzhľadla nezákonnosť aj v skutočnosti, že skutok, ktorý bol ustálený nižšie konajúcimi súdmi

presahoval obdobie od 1. 1. 2003 do 3. 7. 2003, teda obdobie, ktoré zodpovedalo znaleckému dokazovaniu znalkyňou Doc. Ing. W. I., PhD. a taktiež sa opätovne vyjadrovala k jednotlivým skutkom obžaloby, resp. bodom skutkovej vety, pričom vyjadrovala svoj nesúhlasný názor k jednotlivým dôkazom, namietala ich neúplnosť, zmätočnosť. Z uvedeného následne vyvodila záver, že konajúce súdy len formálne bez vykonaného dokazovania prevzali jednotlivé skutkové okolnosti, ktoré svojvoľne včlenili do výroku o uznaní viny. Námietky tohto charakteru taktiež nebolo možné podrobiť vecnému prieskumu, nakoľko sa opätovne týkali skutkových okolností, ktoré dovolací súd v rámci dovolacieho konania preskúmať nemôže. Ak by tak učinil, atrahoval by si súd právomoci, ktoré mu v rámci dovolacieho konania neprislúchajú.

Najvyšší súd ďalej konštatuje, že v odôvodnení rozsudku druhostupňového súdu, skutočne došlo na strane 2 rozsudku k pochybeniu, kde bol namiesto dátumu 28. apríla 2001, kedy bol spáchaný prvý skutok, uvedený dátum 28. apríl 2011. Takúto zjavnú nesprávnosť, resp. pisársku chybu je možné napraviť vydaním opravného uznesenia v zmysle ustanovenia § 174 Trestného poriadku.

Pokiaľ obvinená namietala nepreukázanie subjektívnej stránky svojho konania, najvyšší súd poukazuje na rozhodnutie R 3/2011, v zmysle ktorého dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom, a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť. Inými slovami aj preukazovanie formy zavinenia je okolnosťou skutkovou, ktorú nie je možné v dovolacom konaní revidovať.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu najvyšší súd dospel k záveru, že oba nižšie konajúce súdy v trestnej veci obvinenej A. D. konali v medziach svojej právomoci, príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci aplikovali a interpretovali správne a ich úvahy vychádzali z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj legitímne a právne akceptovateľné. S ohľadom na správnu aplikáciu príslušných hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, ktoré tvoria jednotu, aj náležité, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnené.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je opravný prostriedok prípustný.